

Lecția 1 - Unghiul. Clasificarea unghiurilor

Clasa a 6-a – Capitolul Geometrie

Instrucțiuni

Rezolvă exercițiile folosind noțiunile despre măsurarea unghiurilor (grade, minute), operații cu măsuri de unghiuri și clasificarea acestora (ascuțit, drept, obtuz, alungit, nul). Durata recomandată: **50 de minute**.

Exerciții

Exercițiul 1. Efectuați transformările și precizați tipul unghiului rezultat:

- (a) Transformați în minute: $3^{\circ}15'$.
- (b) Transformați în grade și minute: $150'$.
- (c) Ce fel de unghi este $\angle AOB$ dacă $m(\angle AOB) = 89^{\circ}60'$?

$$\begin{aligned} \text{a)} \quad 1^{\circ} &= 60' \quad | \cdot 3 \Rightarrow 3^{\circ} = 3 \cdot 60' = 180' \\ 3^{\circ}15' &= 180' + 15' = 195' \end{aligned}$$

$$\text{b)} \quad \text{Împărțim numărul de minute la 60, câtul = grade, rest = minute}$$

$$\frac{150}{60} = 2 \text{ rest } 30 \Rightarrow 150' = 2^{\circ}30'$$

$$\text{c)} \quad 1^{\circ} = 60' \Rightarrow m(\angle AOB) = 89^{\circ} + 1^{\circ} = 90^{\circ} \Rightarrow \angle AOB \text{ este drept.}$$

Exercițiul 2. Calculați rezultatul operațiilor:

- (a) $25^{\circ}30' + 14^{\circ}45'$
- (b) $90^{\circ} - 32^{\circ}15'$

$$\begin{aligned} \text{a)} \quad 25^{\circ} + 14^{\circ} &= 39^{\circ} \\ 30' + 45' &= 75' > 60' \Rightarrow 75' = 1^{\circ}15' \\ 60' &= 1^{\circ} \\ 75' - 60' &= 15' \end{aligned} \quad \left. \vphantom{\begin{aligned} 25^{\circ} + 14^{\circ} &= 39^{\circ} \\ 30' + 45' &= 75' > 60' \Rightarrow 75' = 1^{\circ}15' \\ 60' &= 1^{\circ} \\ 75' - 60' &= 15' \end{aligned}} \right\} \Rightarrow 25^{\circ}30' + 14^{\circ}45' = 39^{\circ} + 1^{\circ}15' = 40^{\circ}15'$$

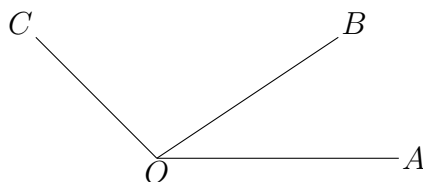
1

$$\text{b)} \quad \text{Împrumutăm un grad din cele } 90^{\circ} \text{ pentru a avea minute}$$

$$\left. \begin{aligned} 89^{\circ} - 32^{\circ} &= 57^{\circ} \\ 60' - 15' &= 45' \end{aligned} \right\} \Rightarrow 90^{\circ} - 32^{\circ}15' = 57^{\circ}45'$$

Exercițiul 3. Analizând figura de mai jos, stabiliți valoarea de adevăr a propozițiilor:

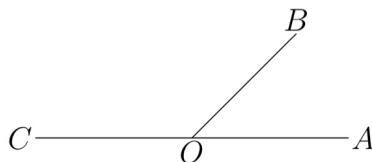
- (a) Unghiul $\angle AOC$ este obtuz.
- (b) Unghiul $\angle BOC$ este ascuțit.
- (c) Dacă $m(\angle AOB) = 30^\circ$, atunci unghiul este ascuțit.

- a) Unghiul $\angle AOC$ este obtuz - Adevărat
 Din figură se observă că deschiderea $\angle AOC$ este mai mare decât un unghi drept de 90° .
- b) Unghiul $\angle BOC$ este ascuțit - Adevărat
 Deschiderea $\angle BOC$ este mai mică de 90° .
- c) Dacă $m(\angle AOB) = 30^\circ$, atunci unghiul este ascuțit - Adevărat
 Orice unghi cu măsura între 0° și 90° este ascuțit.

Exercițiul 4. Desenați unghiurile $\angle AOB$ și $\angle BOC$ adiacente (au vârful O și latura OB comună). Știind că $m(\angle AOB) = 45^\circ$ și $m(\angle BOC) = 135^\circ$:

- (a) Calculați măsura unghiului $\angle AOC$.
- (b) Sunt punctele A, O, C coliniare? Justificați.

- a) Unghiurile fiind adiacente, măsura unghiului format de laturile exterioare este suma₂ măsurilor lor.
 $m(\angle AOC) = m(\angle AOB) + m(\angle BOC) = 45^\circ + 135^\circ = 180^\circ$
- b) Punctele sunt coliniare, deoarece $m(\angle AOC) = 180^\circ \Rightarrow \angle AOC =$ unghi alungit

Exercițiul 5. Efectuați calculele:

(a) $(15^\circ 20' + 32^\circ 50') : 2$

(b) $180^\circ - 3 \cdot (25^\circ 15')$

a)
$$\left. \begin{array}{l} 15^\circ + 32^\circ = 47^\circ \\ 20' + 50' = 70' \\ 1^\circ = 60' \end{array} \right\} \Rightarrow 70' = 1^\circ 10'$$

$(15^\circ 20' + 32^\circ 50') : 2 = (47^\circ + 1^\circ 10') : 2 = (48^\circ 10') : 2$

$(48^\circ 10') : 2 = (48 : 2) + (10 : 2) = 24^\circ 5' \Rightarrow (15^\circ 20' + 32^\circ 50') : 2 = 24^\circ 5'$

b) $180^\circ - 3 \cdot (25^\circ 15')$

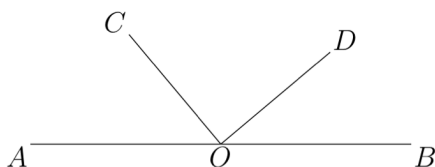
$3 \cdot (25^\circ 15') = 3 \cdot 25^\circ + 3 \cdot 15' = 75^\circ 45'$

$180^\circ - 75^\circ 45' = 179^\circ 60' - 75^\circ 45' = 104^\circ 15'$

Exercițiul 6. În figura alăturată, punctele A, O, B sunt coliniare. Semidreapta OC formează cu OA un unghi de 50° , iar semidreapta OD este în interiorul unghiului $\angle BOC$ astfel încât $m(\angle COD) = 90^\circ$.

(a) Calculați măsura unghiului $\angle BOC$.

(b) Calculați măsura unghiului $\angle BOD$.

a) $\angle AOC$ și $\angle BOC$ sunt suplementare

$m(\angle AOC) + m(\angle BOC) = 180^\circ \Rightarrow m(\angle BOC) = 180^\circ - \underbrace{m(\angle AOC)}_{50^\circ} = 180^\circ - 50^\circ = 130^\circ$

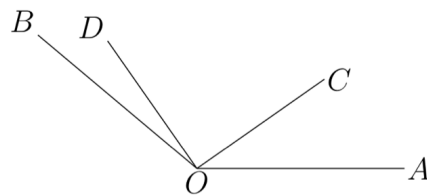
3

b) $m(\angle COD) = 90^\circ$ și OD - în interiorul $\angle BOC \Rightarrow \underbrace{m(\angle BOC)}_{130^\circ} = \underbrace{m(\angle COD)}_{90^\circ} + m(\angle BOD)$

$m(\angle BOD) = m(\angle BOC) - m(\angle COD) = 130^\circ - 90^\circ = 40^\circ$

Exercițiul 7. Fie unghiul $\angle AOB$ cu măsura de 140° . În interiorul său se construiesc semidreptele OC și OD astfel încât:

- (a) $m(\angle AOC) = \frac{1}{4} \cdot m(\angle AOB)$. Aflați măsura unghiului $\angle AOC$.
 (b) Semidreapta OD este în interiorul unghiului $\angle COB$ și formează cu OC un unghi drept ($OD \perp OC$). Calculați măsura unghiului $\angle BOD$.

a)

$$\left. \begin{array}{l} m(\angle AOC) = \frac{1}{4} m(\angle AOB) \\ m(\angle AOB) = 140^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow m(\angle AOC) = \frac{1}{4} \cdot 140^\circ = 35^\circ$$

b)

$$OD \perp OC \Rightarrow m(\angle COD) = 90^\circ$$

Deoarece C, D sunt în interiorul unghiului mare $\angle AOB$:

$$m(\angle AOD) = m(\angle AOC) + m(\angle COD)$$

$$m(\angle AOC) = 35^\circ$$

$$m(\angle COD) = 90^\circ$$

$$m(\angle AOD) = 35^\circ + 90^\circ = 125^\circ$$

$$m(\angle BOD) + m(\angle AOD) = m(\angle AOB)$$

$$m(\angle BOD) = m(\angle AOB) - m(\angle AOD)$$

$$m(\angle BOD) = 140^\circ - 125^\circ$$

$$m(\angle BOD) = 15^\circ$$

Exercițiul 8. Se dă unghiul $\angle MON$ cu măsura egală cu $3x + 15^\circ$, unde x este un număr natural.

- (a) Aflați valoarea lui x pentru care unghiul este drept.
 (b) Determinați valorile lui x pentru care unghiul este ascuțit.

a)

$\angle MON$ - unghi drept $\Rightarrow m(\angle MON) = 90^\circ$

$$\begin{aligned} m(\angle MON) &= 3x + 15^\circ \\ m(\angle MON) &= 90^\circ \end{aligned} \Rightarrow \begin{aligned} 3x + 15^\circ &= 90^\circ \quad | -15^\circ \\ 3x &= 75^\circ \quad | :3 \\ x &= 25^\circ \end{aligned}$$

b)

$\angle MON$ - unghi ascuțit

Un unghi ascuțit înseamnă că măsura este între 0° și 90° .

$$m(\angle MON) < 90^\circ$$

$$m(\angle MON) = 3x + 15^\circ$$

$$3x + 15^\circ < 90^\circ \quad | -15^\circ$$

$$3x < 75^\circ \quad | :3$$

$$x < 25^\circ$$

$m(\angle MON) > 0 \Rightarrow 3x + 15^\circ > 0$ este adămirat pentru

$\forall x \in \mathbb{N}$

Deci, $x \in \{0; 1; 2; \dots; 24\}$